

ÀREA DE DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT

Dr. **Pedro A. Perlado Ortiz de Pinedo** paperlado@hotmail.com

Dr. Àlex Seglers Gómez-Quintero alex.seglers@uab.cat

Despatx: B2 / 134

Telf.: 93 581 14 02

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

A. PODER POLÍTIC I PODER RELIGIÓS: LES FORMES DE RELACIÓ

EN LA HISTÒRIA I EL PENSAMENT OCCIDENTALS

1. En el Món Antic: del monisme precristià al dualisme gelasí
2. A l'Edat Mitjana: de l'agustinisme polític al nou esperit laic
3. En el Món Contemporani: de la Reforma protestant a les primeres declaracions de drets humans. La Il·lustració i la Contrarevolució
4. En el segle XX: dels totalitarismes ideocràtics al Concili Vaticà II (1958-1965). La declaració *Dignitatis humanae* (1965)

B. PART GENERAL: EL DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT (I)

5. El tractament del fet religiós en el constitucionalisme espanyol. El consens bàsic: l'article 16 de la Constitució de 1978. La dimensió social i jurídica del pluralisme religiós: el Dret Eclesiàstic: nomenclàtor, concepte, objecte, formació històrica
6. Les claus hermenèutiques del Dret Eclesiàstic: els principis de llibertat religiosa, igualtat i no discriminació directa, aconfessionalitat (laïcitat "positiva") i cooperació amb les confessions. Especial referència a la discriminació indirecta o no intencionada (*unintentional discrimination*) davant lleis aparentment neutrals amb finalitats seculars
7. El sistema de fonts (unilaterals i bilaterals) del Dret Eclesiàstic. Els anomenats Tractats Internacionals Concordataris subscrits entre l'Estat i la Santa Seu el 1976 i 1979. Els Acords de Cooperació de 1992 signats per l'Estat i les minories jueva, protestant i musulmana: requisits (inscripció registral i notori arrelament); subjectes; naturalesa jurídica; continguts. L'eficàcia jurídicocivil de les normes religioses: remissió material, remissió formal i pressupòsit de fet
8. El Dret Eclesiàstic en els Estats de la Unió Europea: el Tractat pel qual s'estableix una Constitució per a Europa, de 29 d'octubre de 2004, i la legitimació del pluralisme

de models. La irrupció de l'islamisme polític i la funció de les religions en les societats contemporànies: la Recomanació 1396 (1999) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, sobre religió i democràcia a la Unió Europea

9. El tractament jurisprudencial */ex/* article 9 del Conveni Europeu de Drets Humans. La doctrina del */margin of appreciation/* de les autoritats nacionals. Especial referència al proselitisme, el sacrifici ritual d'animals amb finalitats alimentàries i els símbols religiosos personals

C. PART ESPECIAL: EL DRET ECLESIASTIC DE L'ESTAT (II)

10. La Llei Orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de Llibertat Religiosa (LOLR): contingut, titularitat, límits, protecció jurídica

11. La personalitat jurídica de les confessions. Concepcions metajurídiques (sociològica, teleològica, institucional) i anàlisi de la praxi registral. Les Recomanacions 1178 (1992) i 1412 (1999) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, sobre sectes i nous moviments religiosos, i activitats il·legals de les sectes, respectivament

12. Les projeccions de l'autonomia confessional enfront el poder polític. La Recomanació 1086 (1988) de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, sobre la situació de l'Església i la llibertat de religió a l'Europa de l'Est

13. Les objeccions de consciència: concepte, cobertura jurídica (perspectiva legalista */versus/* equilibri d'interessos), modalitats d'exercici. La substitució del judici individual de consciència per part dels Tribunals estatals i internacionals

14. L'assistència religiosa a les Forces Armades i en els centres públics hospitalaris i penitenciaris. Regulació vigent i models prestacionals: integració orgànica, concertació, lliure accés, lliure sortida

15. L'eficàcia jurídicocivil dels ritus matrimonials celebrats en forma religiosa. L'interès del menor i la pertinença dels progenitors als */New Religious Movements/* com a variable que pot influir en l'adopció de mesures jurídiques en els processos de crisi matrimonial

16. El règim jurídic de l'ensenyança de la religió confessional en el sistema educatiu i la problemàtica arran la designació del seu professorat

17. El finançament directe i indirecte de les confessions. Les despeses econòmiques derivades de les demandes i pràctiques religioses

18. Els mitjans de comunicació públics i les confessions: pluralisme i dret d'accés. La protecció dels sentiments religiosos com a límit de la llibertat d'expressió, àdhuc l'artística. Els criteris aprovats pel Consell de l'Audiovisual de la Generalitat de Catalunya

19. L'Administració pública competent per a gestionar el pluralisme religiós: la Dirección General de Asuntos Religiosos (DGAR), la Comisión Asesora de Libertad

Religiosa (CALR) i el Registro de Entidades Religiosas (RER). Especial referència a la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya

20. El multiculturalisme d'immigració i els models de gestió de la diversitat religiosa. Les experiències jurídiques francesa (/laïcité/) i canadenca (/reasonable accommodation/)

SISTEMA D'AVALUACIÓ CONTINUAT: l'_examen_ escrit constarà de dues o tres preguntes la resposta de les quals es desenrotllarà en un espai prèviament delimitat. Les _pràctiques_ setmanals podran computar fins a 1,5 punts de la nota obtinguda a l'examen final. Caldrà, però, que els alumnes les hagin exposat i debatut públicament a les classes a partir dels criteris que s'explicaran el primer dia lectiu. Tanmateix, les pràctiques podran ser objecte de pregunta a l'examen escrit.

--

Prof. Dr. Àlex Seglers Gómez-Quintero

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

Departament de Dret Públic

Àrea de Dret Eclesiàstic

Edifici B - Campus de la UAB 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)